

ORGANISERING AV PROSJEKTET LEVENDE BY

Sammendrag:

Hovedstadsaksjonen, som er et samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune, staten og private gårdeiere om opprusting av den sentrale delen av Oslo sentrum, avslutter sitt arbeid i 2005. Et nytt prosjekt med arbeidstittel *Levende By* skal videreutvikle og utvide arbeidet med å gjøre byens sentrum tilgjengelig og attraktivt. *Levende By* forelås organisert med en samarbeidsgruppe, ledet av byrådslederen, som øverste organ. Øvrige deltakere er staten, gårdeiere og handelsstanden. Et premissutvalg av fagfolk skal utarbeide premissdokumenter og et funksjonsutvalg og en referansegruppe skal ivareta sluttbrukernes interesser i planleggings- og gjennomføringsfasen.

Saksfremstilling:

1. Historikk

Forløperen til prosjektet *Levende By* er Hovedstadsaksjonen. Hovedstadsaksjonen er et samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune, staten og gårdeiere om opprustning av deler av Oslo sentrum i forbindelse med 100-års markeringen av unionsoppløsningen. Tiltakene er finansiert gjennom bidrag fra hver av partene. Oslo kommune har stått for ca. halvparten av finansieringen.

Hovedstadsaksjonen ledes av en samarbeidsgruppe, hvor staten og gårdeierne har hver sin representant og kommunen tre. Samferdselsetaten har ansvar for koordinering og gjennomføring av prosjektet. Hovedstadsaksjonen avslutter sitt arbeid sommeren 2005.

Byrådet skriver i sitt budsjettforslag 2005:

Hovedstadsaksjonen skal avsluttes i 2005, men det planlegges et nytt prosjekt "Levende By" som skal videreutvikle og utvide arbeidet med å gjøre byens sentrum tilgjengelig og attraktiv. Det vil bli lagt spesielt vekt på å utvikle byens rom med plasser og torg."

Foreningen Byfolk Oslo Sentrum (Byfolk), som representerer private gårdeiere, har gitt klart uttrykk for at de ønsker et fortsatt samarbeid med Oslo kommune om opprustning og vedlikehold av sentrum. Byfolk søkte 27.09.2004 om støtte fra Oslo kommune til å utrede på hvilke områder gårdeierne, øvrig næringsliv og organisasjoner kan samarbeide med hverandre og med kommunen. Byfolk ønsket å utrede dette gjennom to pilotprosjekter på Youngstorget med kvartalene rundt og Kvadraturen. Byrådet bevilget 23.12.2004 kr. 50 000 til prosjektene. Se vedlagte rapporter fra Byfolk av 20.05.2005 (trykt vedlegg 1).

2. Malmø Citysamverkan AB

Byråd Grete Hortnvedt ledet i januar 2005 en delegasjon til Malmø, som studerte hvordan kommunen i samarbeid med gårdeiere og handelsstanden har klart å snu en negativ trend og skape et levende og attraktivt sentrum. Partene stiftet i 1995 organisasjonen Malmø Citysamverkan AB (Citysamverkan). Organisasjonen fikk tre likestilte eiere: kommunen, gårdeiere og handelsstanden. Citysamverkans mål er å forsterke bykjernens kommersielle og sosiale betydning.

Opprusting av gater, fortau og parker med vekt på god design, bedre parkeringsmuligheter, aktiviteter tilpasset alle årstider, fokus på møteplasser, eget blomsterprogram og eget belyningsprogram har gjort Citysamverkan til en suksess. I tidsrommet 1998-2002 økte handelen i sentrum med 30 %. Ikke minst er folks holdning til og interesse for sentrum snudd.

3. Mål for Levende By

Levende Bys hovedmål er å gjøre byens sentrum tilgjengelig og attraktivt.

For å oppnå hovedmålet er det satt følgende delmål:

- Ruste opp gater, gågater, plasser og torg med vekt på god design og estetikk.
- Skape og utvikle gode møteplasser.
- Stimulere til mer effektiv kollektivtransport og bedre parkeringsdekning.
- Høyne standarden på renhold og snømåking.
- Skape større trygghet og redusere kriminaliteten.
- Etablere programmer for områder som belysning og blomster.
- Stimulere til aktiviteter og arrangementer til alle årstider.

Delmålene er ikke utfyllende, men viser noen viktige satsingsområder. De endelige målene for prosjektet fastsettes i samarbeid mellom partene når prosjektorganisasjonen er fastlagt.

4. Geografisk avgrensning

Den geografiske avgrensningen av *Levende By* vil være et av de første temaene det må treffes en beslutning om i samarbeidsgruppen. Etter å ha definert prosjektets geografiske virkeområde kan en for eksempel dele dette inn i mindre soner, som delvis organiserer seg selv, delvis styres gjennom hovedprosjektet. Byfolk har i sin rapport (trykt vedlegg 1) delt sentrum opp i åtte byutviklingssoner. Disse kan være et utgangspunkt for diskusjon mellom partene om den geografiske organiseringen av *Levende By*.

Det vil også kunne være aktuelt å trekke inn sattelittområder, som ikke ligger inne i selve kjerneområdet. Slike sattelittområder kan f. eks. være Bogstadveien og deler av Markveien.

5. Organisering

Erfaringene fra organisering og gjennomføring av Hovedstadsaksjonen er gode. Det foreslås derfor at *Levende By* bygges opp etter samme mal, men med enkelte tilpasninger for blant annet å gjøre prosjektet robust og levedyktig over lang tid.

Modellen fra Malmø er vurdert, men det er konkludert med at en ønsker en fortsatt sterk politisk styring og forankring direkte til byrådet/byrådsleder. For øvrig vil en kunne trekke på mange av de erfaringene som er gjort i Malmø.

Levende By foreslås lagt inn som et prosjekt direkte under byrådet, på samme måte som Hovedstadsaksjonen. Det opprettes en samarbeidsgruppe, ledet av byrådslederen, med medlemmer fra Oslo kommune, staten, gårdeiere og handelsstanden. Samarbeidsgruppen anbefaler geografisk virkeområde, finansiering og gjennomføring av prosjekter. Det blir samarbeidsgruppens oppgave å definere det konkrete innholdet i Levende By og følge opp delprosjektene. I saker som berører Oslo kommunes ansvarsområder og forvaltningsansvar, vil samarbeidsgruppens anbefalinger kun være rådgivende. Oslo kommune vil uavhengig av dette treffe beslutninger på fritt grunnlag innenfor sin alminnelige beslutningsstruktur og gjeldende fullmakter.

Et fagutvalg settes sammen av høyt kvalifiserte personer i det kommunale systemet og fra andre miljøer som kan bidra. Fagutvalget utarbeider premissdokumenter etter samme prosedyre som under Hovedstadsaksjonen.

Det opprettes et funksjonsutvalg som representerer ulike brukergrupper. Utvalget settes sammen av representanter for politi, brannvesen, Oslo Arrangement, Reiselivsbedriftenes Landsforening (tidligere Hotell- og restaurantforbundet), kollektivselskapene og aktuelle kommunale virksomheter som Friluftsetaten og Samferdselsetaten. Funksjonsutvalget vil spille en rolle både i planleggings- og gjennomføringsfasen. Funksjonsutvalget vil stå i tett dialog med fagutvalget.

Det nedsettes en referansegruppe som representerer organisasjoner som erfaringsmessig har kompetanse og synspunkter når det gjelder sentrums utvikling. Deltakere her kan være Oslo Bys Vel, Norsk Form, Rådet for funksjonshemmede, Strøksforeninger, Rådet for Byarkitektur og omkringingliggende og berørte bydeler. Organisasjonsplan er vedlagt (Vedlegg 2)

Sekretariatet for Levende By foreslås lagt til Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY). Dette betyr at EBY står for koordineringen og det løpende arbeidet fra kommunens side. EBY vil være sekretariat for de tre utvalgene og referansegruppen i Levende By.

Den endelige organiseringen av prosjektet vil være et tema for samarbeidsgruppen. Det er avholdt møter med Byfolk og Oslo Handelstands Forening om organiseringen av *Levende By*. Begge stiller seg positive til et samarbeid etter modellen som fremkommer i denne byrådssaken.

6. Vedtakskompetanse

Byrådet organiserer selv sin virksomhet.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser

Etableringen medfører ingen administrative konsekvenser. Prosjektet finansieres innenfor vedtatt budsjett og økonomiplan.

Byråden for byutvikling innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. Det etableres et prosjekt med arbeidstittel *Levende By*, som skal videreutvikle og utvide arbeidet med å gjøre byens sentrum tilgjengelig og attraktiv. Det vil bli lagt spesielt vekt på å utvikle byens rom med plasser og torg.

2. Prosjektet organiseres i samarbeid med gårdeiere, herunder staten og handelsstanden.
3. Prosjektet organiseres gjennom en samarbeidsgruppe, et fagutvalg, et funksjonsutvalg og en referansegruppe.
4. Byrådslederen leder Levende Bys øverste organ, samarbeidsgruppen.

Grete Horntvedt

Trykte vedlegg: 1. Rapporter fra Byfolk av 20.05.2005
 1-1 Handlingsplan samarbeidsorganet
 1-2 Byutviklingssonene Youngstorgetkvartalene og Kvadraturen
 1-3 Oslo sentrum - Byutviklingssoner
 2. Organisasjonsplan Levende By

Utrykte vedlegg: Ingen